

Sygn. akt VIII GC 115/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZAOCZNY

w stosunku do B. K.

Dnia 22 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Anna Górnik

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Grygiel

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2017 r. na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) w R.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o uznanie za bezskuteczną czynności prawnej

I. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powódki (...)pl spółki akcyjnej w R. czynność prawną w postaci umowy z dnia 12 kwietnia 2012 roku, na podstawie której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (poprzednio z siedzibą w S.) przeniósła na rzecz B. K. udział wynoszący (...) części w prawie własności nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w P. prowadzi księgę wieczystą KW (...);

II. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powódki (...)pl spółki akcyjnej w R. czynność prawną w postaci wniesienia w dniu 8 maja 2012 roku przez B. K. do Spółki (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji w S. wkładu niepieniężnego w postaci udziału wynoszącego (...) części w prawie własności nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w P. prowadzi księgę wieczystą KW (...);

III. zasądza od pozwanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 24.217 zł (dwadzieścia cztery tysiące dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nadaje wyrokowi w punkcie I i III w stosunku do B. K. rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII GC 115/15

UZASADNIENIE

Powódka (...)pl spółka akcyjna w R. wniosła o:

- uznanie za bezskuteczną w stosunku do niej czynności prawnej w postaci umowy z 12 kwietnia 2012 roku, na podstawie której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dawniej z siedzibą w S.) – celem częściowego zwolnienia się z długu wynikającego z zawartej pomiędzy (...) spółką z o.o. a B. K. umowy pożyczki w dniu 27 marca 2012 roku na kwotę (...) przeniósła na rzecz B. K. udział wynoszący (...) części w prawie własności nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg

Wieczystych z siedzibą w P. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) – a tym samym częściowo zwolniła się z długu na kwotę 500000 zł,

- uznanie na podstawie art. 531 §2 k.c. za bezskuteczną w stosunku do powódki czynności prawnej w postaci wniesienia w dniu 8 maja 2012 roku przez osobę trzecią – B. K. do spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji z siedzibą w S. (będącej osobą czwartą) wkładu niepieniężnego w postaci udziału wynoszącego (...) części w prawie własności nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy Szczecin-P. i Zachód XI Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Wskazała, że czynności te należy uznać za bezskuteczne w celu zaspokojenia wierzytelności należnych powodowi od dłużnika, a wynikających z wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Rzeszowie VI Wydziału Gospodarczego z 25 lutego 2013 roku, sygn. akt: VI GC 260/11 co do kwoty 159654,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 11600,00 zł zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu, co do kwoty 341165,39 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 92992,60 zł od dnia 21 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, 87409,19 zł od dnia 20 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, 81825,78 zł od dnia 27 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, 78937,82 zł od dnia 27 lipca 2010 roku do dnia zapłaty orz kwoty 24276 zł zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu; postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie VI Wydziału Gospodarczego z dnia 14 listopada 2013 roku sygnatura akt: VI GC 260/11 co do kwoty 72 zł z tytułu kosztów postępowania klauzulowego; postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2014 roku (KM 3483/13) co do kwoty 1800 zł tytułem kosztów zastępstwa adwokata działającego w imieniu powoda w postępowaniu egzekucyjnym.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 16 września 2009 roku B. K. w celu pokrycia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym przeniosła na (...) spółkę z o.o., w imieniu której działał K. B. udział wynoszący 1/37 (tj. (...)) w prawie własności nieruchomości rolnej zabudowanej położonej w U.. W dniu 5 grudnia 2011 roku B. K. dla zabezpieczenia ewentualnych roszczeń (...) spółki z o.o. w S. wobec (...) spółki z o.o. ustanowiła na udziale w prawie własności nieruchomości hipotekę do kwoty 1000000 zł na rzecz (...) spółki z o.o. Kolejno w dniu 27 grudnia 2011 roku B. K. udzieliła (...) spółce z o.o. pożyczki na kwotę 2000000 zł z terminem spłaty do 31 grudnia 2021 roku, a 8 marca 2012 roku (...) spółka z o.o. oraz B. K. zawarli umowę przeniesienia na mocy której, w celu zabezpieczenia spłaty udzielonej pożyczki, E. przeniosła na rzecz B. K. udział w prawie własności nieruchomości. 26 marca 2012 roku zawarta została kolejna umowa przeniesienia – tym razem B. K. przeniosła udział na rzecz (...) spółki z o.o. (w imieniu której działała B. P.), a strony zgodnie oświadczyły, że pożyczka w kwocie 2000000 zł została zwrócona w całości. Następnego dnia 27 marca 2012 roku B. K. zawarła z (...) spółką z o.o. umowę pożyczki kwoty 2000000 zł z terminem zapłaty do 10 kwietnia 2012 roku, a 11 kwietnia 2012 roku jako jedyny wspólnik (...) spółki z o.o. zawarła z K. B. umowę sprzedaży udziałów, zgodnie z którą sprzedała mu 100% udziałów w spółce za kwotę 10000 zł. 12 kwietnia 2012 roku zawarto kolejną umowę przeniesienia, na mocy której w celu częściowego zwolnienia się z długu wynikającego z ww. umowy pożyczki (...) spółka z o.o. przeniosła na B. K. udział w prawie własności nieruchomości. W dniu 14 kwietnia 2012 roku zawarto umowę dzierżawy, w oparciu o którą B. K. oddała (...) spółce z o.o. udział w prawie własności nieruchomości do używania i pobierania pożytków na okres od 14 kwietnia 2012 roku do dnia 14 kwietnia 2017 roku. Z kolei 8 maja 2012 roku B. K. zawarła kolejną umowę przeniesienia, na mocy której przeniosła na zawiązaną przez siebie spółkę (...) spółkę z o.o. z siedzibą w S. udział w prawie własności nieruchomości, a B. P. działająca jako prezes nowo zawiązanej spółki oświadczyła, że przeniesienie to przyjmuje.

Jako podstawę prawną powódka wskazała art. 527 k.c. podkreślając, że w sprawie spełnione zostały wszystkie przesłanki dla uwzględnienia wniesionej skargi pauliańskiej.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniosła, że nie ma wiedzy o czynnościach podejmowanych między (...) spółką z o.o. reprezentowaną przez K. B. a B. K.. B. K. nie jest już współnikiem pozwanej, a zatem może ona opierać się tylko na dokumentach

przedłożonych przez powódkę. Zakwestionowała pokrzywdzenie wierzyciela czynnością pomiędzy (...) spółką z o.o. a B. K. z dnia 12 kwietnia 2012 roku wobec wydania wyroku w dniu 25 lutego 2013 roku oraz nadania mu klauzuli wykonalności 14 listopada 2013 roku, a zatem rok po dokonaniu czynności. Podniosła, że czynność przeniesienia związana była ze wcześniejszą czynnością, tj. udzieleniem przez B. K. pożyczki spółce (...) na kwotę 2000000 zł, a zatem przeniesienie udziału w nieruchomości było czynnością ekwiwalentną. Podkreśliła, że B. K. również była wierzycielem spółki i nadal nim pozostaje w związku z niespłaconą pożyczką do kwoty 1500000 zł. Kolejno pozwana zakwestionowała wykazanie, że po dokonaniu czynności przeniesienia udziału w nieruchomości przez spółkę (...) na B. K., spółka ta stała się niewypłacalna lub niewypłacalna w większym stopniu. Zaprzeczyła także wiedzy pozwanej o istnieniu przesłanek do uznania za bezskuteczną czynności zawartej pomiędzy (...) spółką z o.o. a B. K. i podniosła, że przeniesienie udziału w nieruchomości na nowopowstałą pozwaną miało charakter odpłatny, a za udział w nieruchomości B. K. otrzymała ekwiwalent w postaci udziałów o wartości 340000 zł. O istnieniu wierzytelności powoda do spółki (...) nie wiedziała żadna ze stron czynności, zwłaszcza zaś B. P., która nigdy nie była we władzach (...) spółki z o.o. i nie mogła wiedzieć o wierzytelności powódki.

Pozwana B. K. nie złożyła odpowiedzi na pozew ani nie stawiała się na żadnym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy sporządzonej przed notariuszem umowy przeniesienia z 16 września 2009 roku B. K. przeniosła na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. udział w 1/37 części nieruchomości rolnej zabudowanej, składającej się z działek nr (...) o łącznym obszarze 60,48ha z obrębem (...) U., Gmina K., powiat (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Dowód:

- akt notarialny Rep. A nr (...) z 16.09.2009r. – k. 23-25;

W dniu 5 grudnia 2011 roku B. K. działająca w imieniu i na rzecz (...) spółki z o.o. w S. jako Prezes Zarządu – dla zabezpieczenia ewentualnych roszczeń (...) spółki z o.o. w S. z tytułu poręczenia kredytu bankowego udzielonego spółce (...) – ustanowiła na udziale wynoszącym 1/37 we własności nieruchomości objętej KW nr (...) hipotekę do kwoty 1000000 zł na rzecz (...) spółki z o.o. w S..

W dniu 6 lutego 2012 roku M. S. jako Prezes Zarządu (...) spółki z o.o. w S. wyraziła zgodę na wykreślenie hipoteki do kwoty 1000000 zł ustanowionej na nieruchomości objętej KW (...).

Dowód:

- akt notarialny Rep. A nr (...) z 05.12.2011r. – k. 26-28;

- pismo M. S. z 06.02.2012r. wraz z notarialnym poświadczeniem podpisu – k. 29-30;

W związku z udzieleniem przez B. K. w dniu 27 grudnia 2011 roku pożyczki (...) spółce z o.o. w S. w wysokości 2000000 zł z oprocentowaniem w wysokości 6% w skali roku i terminem zwrotu do dnia 31 grudnia 2021 roku, w dniu 8 marca 2012 roku B. P. – działająca w imieniu i na rzecz (...) spółki z o.o. przeniosła na B. K. udział wynoszący 1/37 część w prawie własności nieruchomości objętej KW (...), a B. K. zobowiązała się do powrotnego przeniesienia na rzecz (...) spółki z o.o. w S. tego udziału – po dokonaniu przez pożyczkobiorcę spłaty pożyczki w terminie 7 dni licząc od dnia zwrotu pożyczki. Wartość przedmiotu umowy została określona na 300000 zł.

W dniu 26 marca 2012 roku B. K. przeniosła na (...) spółkę z o.o. udział wynoszący 1/37 część w prawie własności nieruchomości objętej KW nr (...), a B. P. – działająca w imieniu i na rzecz (...) spółki z o.o. przeniesienie to przyjęła. W akcie notarialnym zawarto również oświadczenie o zwrocie w całości pożyczonej przez (...) spółkę z o.o. kwoty.

Dowód:

- akt notarialny Rep. A nr (...) z 08.03.2012r. – k. 31-34;

- akt notarialny Rep. A nr (...) z 26.03.2012r. – k. 35-38;

W dniu 11 kwietnia 2012 roku B. K. jako jedyny wspólnik (...) spółki z o.o. w S. sprzedała K. B. (...) udziałów w spółce o wartości nominalnej po 500 zł za cenę 10000 zł.

Dowód:

- umowa sprzedaży udziałów z 11.04.2012r. wraz z poświadczonymi notarialnie podpisami – k. 39-40;

W dniu 12 kwietnia 2012 roku K. B. działający w imieniu i na rzecz (...) spółki z o.o. w S. jako prezes zarządu powołany uchwałą nr 2 Zgromadzenia Wspólników z 11 kwietnia 2012 roku oraz B. K. oświadczyli, że 27 marca 2012 roku zawarto umowę pożyczki, w której B. K. pożyczyła (...) spółce z o.o. w S. kwotę 2000000 zł z oprocentowaniem w wysokości 6% w skali roku i terminem zwrotu pożyczki 10 kwietnia 2012 roku i w związku z tym K. B. działający w imieniu i na rzecz (...) spółki z o.o. – w celu częściowego zwolnienia się z długu wynikającego z tej umowy pożyczki przeniósł na B. K. udział wynoszący (...) części w prawie własności nieruchomości objętej KW nr (...), a B. K. przyjmując to przeniesienie zwolniła (...) spółkę z o.o. w S. z długu na kwotę 500000 zł.

B. K. i K. B. mają wspólne dziecko.

Dowód:

- umowa przeniesienia z 12.04.2012r. – k. 41-45;

- częściowo zeznania świadka K. B. – k. 332-333;

14 kwietnia 2012 roku B. K. i M. S. działająca w imieniu i na rzecz (...) spółki z o.o. w S. zawarły umowę dzierżawy udziału wynoszącego (...) części nieruchomości objętej KW nr (...) na okres od 14 kwietnia 2012 roku do 14 kwietnia 2017 roku, z czynszem dzierżawnym rocznym w kwocie 5000 zł.

Dowód:

- umowa dzierżawy z 14.04.2012r. z podpisami notarialnie poświadczonymi – k. 46-49;

B. K. prowadziła rozliczenia (...) spółki z o.o. i posiadała wiedzę o zobowiązaniach firmy. W związku ze stratami finansowymi związanymi z budową tymczasowej siedziby Opery na (...) spółka z o.o. na przełomie 2011 i 2012 roku utraciła płynność finansową.

Wobec odmowy udzielenia kredytu w kwietniu 2012 roku (...) spółka z o.o. sprzedała (...) spółce z o.o. środki trwałe na łączną kwotę 4133763,88 zł, od której został naliczony, i nieodprowadzony, podatek VAT w wysokości 950765,65 zł.

Dokumenty księgowe (...) spółki z o.o. zostały przewieziona do mieszkania B. P., która jest znajomą B. K. jeszcze z czasów szkolnych.

Dowód:

- ekspertyza księgowa biegłej sądowej T. B. z 14.06.2014r. – k. 199-210;

- ekspertyza księgowa biegłej sądowej T. B. z 11.12.2014r. – k. 211-243;

- zeznania świadka B. M. – k. 274-276 wraz z zapisem audio-video rozprawy z 09.05.2016r. – k. 281;

- protokół przesłuchania świadka B. M. – k. 197-198;

- zeznania świadka M. J. – k. 276-279 wraz z zapisem audio-video rozprawy z 09.05.2016r. – k. 281;

- protokół przesłuchania świadka M. J. z 03.06.2013r. – k. 192-293;
- protokół przesłuchania świadka M. J. z 21.03.2014r. – k. 194-196;
- częściowo zeznania świadka K. B. – k 332-333;

W dniu 8 maja 2012 roku B. K., sporządzonym notarialnie Aktem Założycielskim, zawiązała spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.. Przedmiotem działania spółki miała być m.in działalność związana z obsługą rynku nieruchomości i doradztwo związane z zarządzeniem. Kapitał zakładowy tej spółki ustalono na 340000 zł (6800 udziałów po 50 zł każdy) i wszystkie te udziały objęła B. K., pokrywając je wkładem niepieniężnym w postaci udziału wynoszącego (...) części w prawie współwłasności nieruchomości, składającej się z działek nr (...) o obszarze 60,480 ha, dla której Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...). Akt Założycielski w §14 przewidywał, że pierwszy Zarząd Spółki jest jednoosobowy i na jego członka powołano B. P. jako Prezesa Zarządu uprawnionego do samodzielnego składania oświadczeń w imieniu spółki.

Dowód:

- Akt Założycielski spółki i umowa przeniesienia z 08.05.2012r. – k. 50-56;

Na mocy umowy sprzedaży z dnia 7 września 2012 r. B. K. zbyła na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) 800 udziałów w spółce o wartości nominalnej 50 zł, to jest o łącznej wartości 340.000 zł. Spółka (...) zobowiązała się zapłacić kwotę 340.000 zł w terminie do 31 grudnia 2012 r. poprzez spłatę zadłużenia B. K. w banku (...) S.A. W umowie wskazano, że w dziale IV księgi wieczystej, prowadzonej dla nieruchomości na udziale B. K. wpisana jest hipoteka do kwoty 1.000.000 zł na rzecz spółki (...).

Aktualnie jedynym wspólnikiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. jest (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Prezesem Zarządu jest M. S., a prokurentem T. S..

Dowód:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców z 09.02.2015r. – k. 81-83;

Prawomocnym łącznym wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie (sygn. akt: VI GC 260/11) zasądzono od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz (...)pl spółki akcyjnej w R. kwotę 159654,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 11600,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a nadto również kwotę 341165,39 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 92992,60 zł od dnia 21 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, 87409,19 zł od dnia 20 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, 81825,78 zł od dnia 27 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, 78937,82 zł od dnia 27 lipca 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 24276 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Rzeszowie VI Wydziału Gospodarczego z dnia 14 listopada 2013 roku nadano klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi z 25 lutego 2013 roku w zakresie punktu I, II, III i V oddalono wnioski w pozostałym zakresie oraz zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 72 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania

Dowód:

- wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 25.02.2013r. – k. 16-17;
- postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 14.11.2013r. – k. 18-19;

Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez powódkę przeciwko (...) spółce z o.o.

w W. zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2014 roku.

Postanowieniem tym przyznano wierzycielowi koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 1800 zł.

Dowód:

- postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z 13.06.2014r. – k. 21-22;

Postanowieniem wydanym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w W. z dnia 21 października 2015 roku postępowanie egzekucyjne prowadzone na wniosek (...) .pl spółki akcyjnej w R. przeciwko (...) spółce z o.o. w W. (poprzednio z siedzibą w S.) zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Dowód:

- postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z 21.10.2015r. – k. 189;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Stosownie do treści art. 339 §1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W przedmiotowej sprawie, wobec niestawiennictwa pozwanej B. K. na żadnym z wyznaczonych terminów rozpraw oraz wobec nieskładania przez nią wyjaśnień ani na piśmie ani ustnie, Sąd Okręgowy w Szczecinie, nie mając wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń przytoczonych w pozwie, wydał wobec B. K. wyrok zaoczny.

W odniesieniu do powództwa (...) .pl spółki akcyjnej w R. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony – umów, postanowień sądu, informacji pochodzących od komornika sądowego, informacji KRS. Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie kwestionowała treści powołanych dokumentów, zaś sąd również nie powziął wątpliwości co do ich prawdziwości. Dokumenty te stanowiły zatem podstawę poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Ustalenia faktyczne oparto również o zeznania świadków B. M. oraz M. J., którzy zgodnie wskazali zarówno na znajomość B. K., B. P. i K. B., jak i wyjaśnili (zwłaszcza świadek M. J.), że B. K. oraz K. B. byli na bieżąco informowani o stanie finansowym spółki, w tym o stracie w związku z budową tymczasowej hali Opery na Z..

Zeznania świadka K. B., który zasłaniał się niepamięcią bądź niewiedzą co do stanu finansowego (...) spółki z o.o., otrzymania kredytu, a nawet zajmowanego w tej spółce stanowiska, Sąd uznał za wiarygodne jedynie w zakresie, który pokrywał się z pozostałym materiałem dowodowym, tj. co do posiadania wspólnego dziecka z B. K., znajomości z B. P. oraz poręczania przez T. S. kredytów udzielanych (...) spółce z o.o.

Sąd pominął dowód z przesłuchania świadka T. S., jako że świadek ten nie stawiał się na kolejne terminy rozpraw (12 grudnia 2016 roku, 8 lutego 2017 roku), jak również nie stawiał się na rozprawie w dniu 8 marca 2017 roku, którą Sąd oznaczył jako termin, po upływie którego zawnioskowany dowód może być przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje to zwłoki w postępowaniu (art. 242 k.p.c.).

Sąd pominął również wniosek pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wartości przeniesionego na mocy zaskarżonej czynności udziału w nieruchomości w dniu 12 kwietnia 2012 roku oraz w dniu 8 maja 2012 roku, albowiem pozwana nie uiszczała zaliczki na poczet sporządzenia opinii.

Podstawę prawną powództwa stanowi art. 527 §1 k.c., który stanowi, że gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Przesłankami skargi pauliańskiej, które muszą wystąpić łącznie, aby uznać czynność dłużnika za bezskuteczną, są zatem: dokonanie przez dłużnika z osobą trzecią czynności prawnej, na skutek której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, pokrzywdzenie wierzycieli, działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, wiedza o pokrzywdzeniu wierzycieli lub możliwość (przy zachowaniu należytej staranności) dowiedzenia się o tym przez osobę trzecią.

Sąd uznał, że w niniejszej sprawie spełnione zostały wszystkie przesłanki określone w art. 527 §1 k.c. Przede wszystkim poza sporem pozostawało to, że wskutek zaskarżonych czynności, to jest umowy z 12 kwietnia 2012 roku przeniesienia przez (...) spółkę z o.o. w W. na rzecz B. K. udziału (...) części w prawie własności nieruchomości, a następnie jak i umowy z 8 maja 2012 roku przeniesienia tegoż udziału przez B. K. na rzecz (...) spółki z o.o. w organizacji z siedzibą w S. w dniu 8 maja 2012 r., pozwana (...) spółka z o.o. uzyskała korzyść majątkową w postaci udziałów w nieruchomości.

Ponadto niekwestionowane było istnienie wierzytelności przysługującej powódce względem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Wykazane to zostało nadto przedłożonymi wraz z pozwem dokumentami w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 25 lutego 2013 roku oraz postanowienia tegoż Sądu z 14 listopada 2013 roku o nadaniu klauzuli wykonalności.

Sąd uznał także, że wykazano w niniejszej sprawie, że faktycznie wskutek dokonania zaskarżonej czynności doszło do pokrzywdzenia wierzycieli, a zatem spełniona została przesłanka zdefiniowana w art. 527 §2 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

W niniejszej sprawie w istocie poprzez przeniesienie na rzecz pozwanej B. K., a następnie przeniesienie przez B. K. na rzecz pozwanej (...) spółki z o.o. udziałów w nieruchomości dłużnik (...) spółka z o.o.) wyzbył się jedyne go składnika majątku, z którego możliwe byłoby prowadzenie egzekucji.

Podkreślenia wymaga fakt, iż nie każda czynność prawna powodująca zmniejszenie majątku dłużnika może być uznana za krzywdzącą wierzycieli. Nie będzie ona miała takiego charakteru wówczas, jeżeli dłużnik w zamian za swoje świadczenie uzyskał ekwiwalent, który nadal znajduje się w jego majątku lub posłużył mu do zaspokojenia wierzycieli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 1999r., sygn. I CKN 287/98, Lex nr 147235). Niemniej, jeżeli świadczenie które dłużnik otrzymał stanowiło przedmiot lub prawo, z którego egzekucja zazwyczaj jest trudniejsza lub dłuższa, niż z przedmiotu lub prawa wyzbytego, albo jeżeli dłużnik otrzymany ekwiwalent zużył w całości lub w części na inne cele niż zaspokojenie wierzycieli, ekwiwalentność czynności prawnej nie wyłącza możliwości uznania jej za bezskuteczną wobec wierzycieli (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2007 r., sygn. II CSK 323/07, System Informacji Prawnej LEX nr 319245).

Sąd miał na uwadze to, że w istocie poprzez wniesienie aportem do pozwanej spółki udziału w nieruchomości B. K. wprawdzie uzyskała ekwiwalent w postaci udziałów w pozwanej spółce, niemniej podzielił Sąd stanowisko strony powodowej co do tego, że egzekucja z udziałów w pozwanej spółce jest o wiele trudniejsza do przeprowadzenia niż egzekucja z udziałów w nieruchomości. Tym samym zatem niewątpliwie doprowadzenie do zaspokojenia wierzytelności powódki z udziałów w spółce łączyłoby się ze znacznie większym nakładem sił i czasu.

Co więcej, Sąd miał również na uwadze fakt, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego i poglądami doktryny, oceny stanu niewypłacalności dłużnika, a w konsekwencji i pokrzywdzenia wierzyciela, należy dokonywać w chwili zaskarżenia czynności skargą pauliańską (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., sygn. V CKN 280/00, (...) Prawnej LEX nr 52793; wyrok SN z dnia 2 października 2007 r., sygn. II CSK 323/07, (...) Prawnej LEX nr 319245; wyrok SN z 18 kwietnia 2012 r., sygn. V CSK 183/11, (...) Prawnej LEX nr 1231628; wyrok SN z dnia 26 marca 2015 r., sygn. V CSK 320/14, (...) Prawnej LEX nr 1677142). W konsekwencji należało ocenić, czy w chwili wniesienia pozwu istniał stan niewypłacalności (...) spółki z o.o. bądź też został pogłębiony wskutek zaskarżonej czynności. Ta ostatnia sytuacja miała w ocenie Sądu miejsce w niniejszej sprawie.

W powołanych powyżej orzeczeniach akcentowany jest bowiem również fakt, że niewypłacalność lub jej wyższy stopień musi nadal istnieć w chwili orzekania przez sąd o żądaniu wierzyciela. Przyczyną niewypłacalności mogą być bowiem różne zdarzenia i czynności prawne dłużnika, a jedną z nich powinna być czynność zaskarżona. Związek przyczynowy pomiędzy stanem niewypłacalności lub wyższym stanem niewypłacalności a zaskarżoną czynnością nie musi być wyłączny i jedyny; przyczynami niewypłacalności mogą być różne zdarzenia i czynności prawne dłużnika, a jedną z nich powinna być czynność zaskarżona. Związek przyczynowy występuje i przesłanka pokrzywdzenia jest spełniona także wówczas, jeżeli zaskarżona czynność, dopiero razem z innymi zdarzeniami i czynnościami prawnymi dłużnika doprowadziła do jego niewypłacalności, jeżeli była koniecznym składnikiem tych przyczyn i bez niej one same nie spowodowałyby niewypłacalności (zob. wyrok SN z dnia 2 października 2007 r., sygn. II CSK 323/07, (...) Prawnej LEX nr 319245).

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zawarta przez B. K., występującą jako osoba trzecia (kontrahent dłużnika), będącą równocześnie prezesem zarządu tej spółki, reprezentowanej przez prokurenta K. B., umowa przeniesienia z dnia 12 kwietnia 2012 r., a następnie zawarta w dniu 8 maja 2012 r. umowa wniesienia przez B. K. wkładu niepieniężnego w postaci udziału wynoszącego (...) części w prawie nieruchomości objętej KW nr (...) do spółki (...) spółki z o.o. w S., której to jedynym wspólnikiem została B. K., doprowadziły do niewypłacalności dłużnika.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że na mocy umowy sprzedaży z dnia 7 września 2012 r. udziały przysługujące B. K. w (...) spółce z o.o. (uzyskany w ramach umowy z dnia 8 maja 2012 roku „ekwiwalent”), zostały przeniesione na Spółkę (...). Czynność ta miała miejsce niespełna cztery miesiące po dokonaniu zaskarżonej czynności przeniesienia. Z tego względu w momencie wytoczenia powództwa nie tylko nie było możliwe prowadzenie egzekucji z udziałów w nieruchomości, jakie wcześniej przysługiwały B. K., ale niemożliwe było prowadzenie jej również z udziałów w spółce (...).

Prowadzona od 2012 roku egzekucja nie doprowadziła do zaspokojenia wierzyciela w jakiegokolwiek części. B. K. bowiem wyzbyła się w ocenie Sądu ze swojego majątku atrakcyjnego pod względem majątkowym składnika, a nabyła udziały w odrębnym podmiocie prawnym (osobie czwartej), które kolejno również zbyła na rzecz (...) spółki z o.o. w S..

W tym zakresie wskazać należy, że interesującym rynkowo jest udział w prawie własności nieruchomości, o określonej, łatwo policzalnej i stabilnej wartości, której wartość co do zasady przejawia tendencję do stałego wzrostu. Zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego oraz zasadami logiki uznać należy, iż własność nieruchomości postrzegane jest jako inwestycja stabilna i gwarantująca zysk w okresie kilkuletnim oraz dająca możliwość wykorzystania min. jako efektywny przedmiot zabezpieczenia. Z uwagi na powyższe nieruchomości mają wysoką i stosunkowo łatwą do określenia wartość zbywcą.

Stan bezskuteczności egzekucji dotychczas nie uległ zmianie. Świadczy o tym zarówno treść postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w W. o umorzeniu postępowania wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (postanowienie z 21 października 2015 roku), jak i to, że pozwana nie naprowadziła dowodów na okoliczność zmiany sytuacji finansowej dłużnika, czy możliwości uzyskania zaspokojenia przez powódkę. W konsekwencji, nie sposób mówić o tym, by doszło do zastąpienia udziałów w nieruchomości jakimś ekwiwalentem, który mógłby służyć za źródło egzekucji i byłby w jakiś sposób „uchwytny” dla wierzyciela.

Ponadto Sąd ustalił także, że osoba czwarta – pozwana spółka (...), której jedynym współnikiem była pozwana B. K., choćby z racji tego powiązania była świadoma tego, że zaskarżona czynność dokonywana jest z pokrzywdzeniem wierzycieli. W tym zakresie Sąd oparł się na domniemaniu z §3 art. 527 k.c. Powołany przepis stanowi, że jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Sąd uznał, że wskazywany w cytowanym uregulowaniu stosunek bliskości nie musi wynikać z relacji emocjonalnych, stopnia pokrewieństwa pomiędzy dłużnikiem a osobą trzecią. Stosunek ten wynikać może również z relacji gospodarczych, majątkowych, związanych z prowadzeniem wspólnych interesów przez B. K. i spółkę (...). Niewątpliwym jest, że B. K. jako jedyny współnik pozwanej spółki dokonywała wyboru członka zarządu. M. on zostać obdarzony dużym zaufaniem, co uzasadnia wniosek, że wiedział o sytuacji B. K., a w każdym razie mógł się o tej sytuacji z łatwością, przy dołożeniu przeciętnej staranności i aktywności dowiedzieć. Uczynić to mógł chociażby interesując się tym, w jakim celu pozwana spółka została zawiązana. Przejawianie zainteresowania w tym zakresie jest oczywiste w przypadku osoby uprawnionej do jednoosobowej reprezentacji spółki, którą była znajoma B. K. z czasów szkolnych, mająca powiązania z dłużnikiem (vide: umowa z 8 marca 2012 roku).

Dokonując analizy kolejnej przesłanki skargi pauliańskiej tj. działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela wskazać należy, że art. 527 k.c. wymaga, aby dłużnik dokonujący zaskarżonej czynności miał świadomość, że czynność ta pociągnie za sobą pokrzywdzenie wierzyciela. Powód występując z akcją pauliańską nie musi jednakże udowadniać złego zamiaru wierzyciela. Dłużnik musi mieć jedynie świadomość konsekwencji dokonywanej czynności, nie jest natomiast konieczna świadomość dłużnika pokrzywdzenia konkretnego wierzyciela. Wystarczy świadomość dłużnika, że czynność prawna przez niego dokonana może spowodować dla ogółu wierzycieli niemożność zaspokojenia się. Udowodnienie świadomości pokrzywdzenia napotyka poważne trudności, gdyż świadomość jest kategorią psychologiczną, która wymyka się spod reguł postępowania dowodowego. Nie można w tym zakresie poprzestać na samym oświadczeniu dłużnika, ale konieczne jest wnioskowanie na podstawie faktów towarzyszących zaskarżonej czynności. Świadomość dłużnika może być uznana za udowodnioną, gdy zostaną spełnione następujące okoliczności: 1) dłużnik wiedział o istnieniu wierzycieli, 2) dłużnik znał skutek czynności, tj. usunięcie z jego majątku określonych składników, które mogłyby posłużyć do zaspokojenia wierzyciela. Jeśli powyższe przesłanki są spełnione należy przyjąć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, chyba że pozwany udowodni, iż w okolicznościach sprawy wnioskowanie na podstawie powołanych wyżej okoliczności byłoby błędne. Dowód może zmierzać bądź to do wykazania, że władze umysłowe dłużnika nie pozwalały na ocenę sytuacji i prawidłowe wnioskowanie, bądź też że ze względu na szczególne okoliczności sprawy wniosek o krzywdzącym charakterze dokonywanej czynności był nieuzasadniony (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 października 2014 r., sygn. I ACa 978/14). Zatem nie jest koniecznym aby świadomość musiała dotyczyć konkretnego wierzyciela, a wystarczającym jest aby dłużnik zdawał sobie sprawę z ewentualności pokrzywdzenia któregokolwiek lub ogółu wierzycieli.

Warta zauważenia pozostaje okoliczność, iż treść wyroku zasądzającego należności powódki od (...) spółki z o.o. w S., wydanego w sprawie zainicjowanej w 2011 roku na co wskazuje sygnatura akt, pozwala jednoznacznie stwierdzić, że wymagalne należności powodowej spółki istniały już w lipcu 2010 roku oraz w czerwcu 2011 roku. Wobec powyższego uznać należy, iż zarówno w chwili zawierania umowy przeniesienia w dniu 12 kwietnia 2012 roku, jak i w chwili wnoszenia przez B. K. udziału w nieruchomości do (...) spółki z o.o., wiedziała ona (zarówno jako B. K., jak i jedyny współnik (...) spółki z o.o.), że czynność ta doprowadzi do pokrzywdzenia wierzyciela, a co więcej w ocenie Sądu przedsiębrane czynności stanowiły próbę ucieczki przed egzekucją. Sam fakt późniejszego wydania wyroku zasądzającego należność od dłużnika na rzecz powódki na powstanie wierzytelności nie miał wpływu.

Nadto pamiętać należy, że zgodnie z orzecnictwem przedmiotem ochrony skargi pauliańskiej jest wierzytelność pieniężna istniejąca i zaskarżalna w chwili dokonania zaskarżonej czynności i wytoczenia powództwa. Wierzytelność ta nie musi natomiast być ani wymagalna w chwili wytoczenia powództwa, ani stwierdzona wyrokiem. Przedmiotem

ochrony skargą są różne wierzytelności, nawet pierwotnie niepieniężne, w których pojawiło się zastępcze świadczenie pieniężne, np. wynikające z bezpodstawnego wzbogacenia czy nienależnego świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2013 r., I CSK 323/2012).

Niewątpliwym jest również, że osobą czwartą, która na mocy umowy z dnia 8 maja 2012 roku nabyła udział w prawie własności nieruchomości, jest pozwana spółka. W wypadkach kiedy to mamy do czynienia z osobą prawną, ocena czy wiedziała ona o działaniu dłużniczki z pokrzywdzeniem wierzyciela odnosi się do wyłącznie do jej organów, a dokładniej do członków organów. Pozwana spółka została założona przez dłużniczkę B. K. jako jednoosobowa spółka z o.o., w której wszystkie udziały objęła dłużniczka. W konsekwencji w chwili przeniesienia udziału w nieruchomości była ona jedynym współnikiem, wykonującym uprawnienia zgromadzenia współników. Zatem niewątpliwym jest, że członkowie tego organu, a faktycznie B. K., miała świadomość pokrzywdzenia powódki w wyniku dokonanej czynności. O okoliczności świadomości pozwanej, o charakterze działania dłużniczki świadczyć może także fakt, iż w imieniu pozwanej udział w nieruchomości przeniesiony przez dłużniczkę przyjęła B. P., działająca jako prezes zarządu spółki.

Istotne w sprawie jest również, iż B. P. przed objęciem funkcji prezesa zarządu w pozwanej spółce była związana z (...) spółką z o.o. Świadek K. B. przyznał, że B. P. jest jego znajomą oraz koleżanką B. K.. Także nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, że na funkcję członka zarządu spółki (...) powołała B. B. K. - jako jedyny współnik (...) spółki z o.o. z siedzibą w S.. Prowadzi to jednoznacznie do przyjęcia, że B. P. wiedziała, a chociażby sprawując funkcje prezesa zarządu winna wiedzieć o istnieniu długu i osobach zobowiązanych do jego spłacenia.

Wynikające z zestawienia kolejno zawieranych umów rozszady zarówno personalne, jak i majątkowe pomiędzy B. K. dłużnikiem (...) spółką z o.o. w S., (...) spółką z o.o. w S. oraz (...) spółką z o.o. w S. w ocenie Sądu Okręgowego w sposób jednoznaczny wskazują, że celem kolejno zawieranych umów, w tym umowy z 8 maja 2012 roku było uniknięcie egzekucji m.in. ze strony powódki.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy w Szczecinie uznając, że w sprawie zaistniały wszelkie podstawy z art. 527 §1 k.c., aby uznać za bezskuteczną względem powódki, jako wierzycielki, czynność polegającą na przeniesieniu przez (...) spółkę z o.o. na pozwaną B. K. udziału wynoszącego (...) części w prawie własności nieruchomości, składającej się z działek nr (...), o łącznym obszarze 60,4800 ha położonej w obrębie (...) U., gminie K., powiecie (...), województwie (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz czynność polegającą na wniesieniu tegoż udziału przez B. K. do (...) spółki z o.o. w S., orzekł jak w punkcie I i II sentencji wyroku.

Konsekwencją tego rozstrzygnięcia było orzeczenie w punkcie II sentencji wyroku o kosztach postępowania zgodnie z art. 98 §1 i 3 k.p.c. Na koszty, jakie pozwane winny zwrócić powódce w związku z przegraniem przez nie sprawy złożyło się: opłata od pozwu w kwocie 17000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika, którego wysokość ustalono w oparciu o §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 490 ze zm.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu na kwotę 7200 zł oraz opłata od pełnomocnictwa – 17 zł (łącznie 24217 zł).

W punkcie III nadano wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności co do punktu I i III w stosunku do pozwanej B. K. stosownie do art. 333 §1 pkt 3 k.p.c. nakazującego w przypadku wyroku zaocznego uwzględniającego powództwo nadanie z urzędu przy wydaniu wyroku rygoru natychmiastowej wykonalności. N. rygoru w zakresie punktu II uzasadnione jest treścią art. 531 §1 k.p.c. i brakiem legitymacji bierniej B. K. w odniesieniu do czynności prawnej z 8 maja 2012 roku. W sprawach ze skargi pauliańskiej legitymowane biernie są wyłącznie osoby trzecie, które uzyskały korzyść majątkową, a taką osobą w odniesieniu do czynności z 8 maja 2012 roku była jedynie (...) spółka z o.o. w S..